

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy óra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

A kvóta.

Nagybecskerek, január 13.

Báró Bánffy miniszterelnök a képviselőház nyílt ülésében kijelentette, hogy a kvóta felemelésére vonatkozó minden híresztelés teljesen alaptalan és lelkiismeretlen koholmány. A kormány nem vehet magának befolyást a kvóta megállapítására. Neki csak a szükséges anyagot kell a kvóta-bizottság rendelkezésére bocsátania és a két bizottság tárgyal a kvóta felett. Ha nem lehetne meg egyezésre jutni, akkor a felső háza határozza meg egy év tartamára a két állam mindegyikére eső kvótát.

Valamennyi osztrák mérsékelt és radikális párt egyetért ama követelésben, hogy Magyarország hozzájárulása a közös kiadások fedezéséhez felemeltesse a követelés mellett Magyarország példátlanul kedvező gazdasági fellendülését hozzájárul. E pártok és hírlapi pártizánjaik bizonyítékaival szemben épen nem szükölködünk ellenbizonyítékok nélkül. Csak a magyarbarát osztrák alkotmánypárt organuma tetszeleg magának Magyarország lovagiaságára való hivatkozásban s azt tartja, hogy Magyarország nem nyújthatna a világnak jobb bizonyítványt az önálló fejlődés útján való ezeréves haladásáról, mintha maga ajánlaná meg a kvóta felemelését. Ez Magyarországhoz méltó inaugurálása lenne az ezredévi ünnepélyeknek. Ilyen tanács ellen nem léteznek bizonyítékok. Itt csak egy megjegyzés található: t. i. hogy Magyarország nincs hivatva Ausztriában kelteni ünnepi hangulatot és odaát készíteni elő ünnepet, hanem idehaza kell az igazi ünnepi hangulatot keresnie. De nem magunknak, hanem osztrák szomszédainknak szerezniük ünnepi esztendőt, ha engednénk az osztrák világlap szíriénénekének.

A közös vámbevételek levonása után a közös kiadások kerekösszegben 108 millió forintot tesznek, ebből Magyarország 31.4% kvótát fedez évi 33.9 millió forinttal. E kvóta felemelése csak az esetben lenne megengedhető, ha Magyarország közgazdasági fejlődése függetlenül Ausztria fejlődé-

sétől, ennek kárára, vagy költségére nagyobb haladást tett volna. De ennek ép az ellenkezője igaz. Magyarország az utolsó 10 év alatt hatalmasan fejlődött ugyan, de Ausztria haladása aránylag mesz felülmulta Magyarország haladását közgazdasági téren.

A legutolsó népszámlálás alkalmával Magyarországon 17.4 millió volt a lakosság száma, Ausztriában 23.9 millió. Az utolsó két évtized alatt Magyarországon 12.6%-kal, Ausztriában 17.2%-kal szaporodott a lakosok száma. Magyarországon a keresők száma az összes lakosságnak 42.3%-át teszi, Ausztriában 56%-át. Ellenben nagyobb Magyarországon a keresetnélküliek száma, vagyis 67.7%-a a lakosságnak, míg Ausztriában csak 43.2%-a.

Magyarország budget-je 1870-ben 154 millió forint volt és a 13 milliónyi lakosságra fejenként 11 forint 90 krajczár adóteher esett. 1895-ben Magyarország budget-je 421 millió forint és 15.5 milliónyi lakosság fejenként 27 frt 20 kr adóterhet visel. Ausztriában ellenben sokkal kedvezőbbek a viszonyok. Ott az 1870-iki budget 520 az 1895-iki már 636 millió forintra rugott ugyan, de 1870-ben 80.4 millió lakos átlag 15 forint 60 krt, 1895-ben 24.6 millió lakos átlag 25 frt 80 krt fizetett fejenként adóban. Míg az utolsó 25 esztendő alatt minden egyes osztrák lakos adója 66%-kal emelkedett, Magyarországon ez az emelkedés pontos számítás szerint 125%-ot tett. Eltekintve ettől, Magyarországon az állami kiadások most fejenként 1 forint 40 kr-ral magasabbak mint Ausztriában.

Ily viszonyok közt a kvóta felemeléséről beszélni nem lehet. A felemelés legrosszabb esetben kiadásainknak 4 millió forinttal való emelését involválná, amit részben paralizálna a közös vámjövödelmek nagyobb bevételi kvótája és a fogyasztási adó reformja. Amde a kiadási kvóta felemelése 10 évre már az okból sem engedhető meg, mert a közös kiadások évről évre növekszenek és ez irányban egy ismeretlen tényezővel kellene számolni.

Ha a rosszhiszemű elienzéki hazudóknak sikerült is a kvótának 35%-ra állítólag kilátásba helyezett felemelésével a közvéleményt pillanatnyilag nyugtalanítani, Bánffy miniszterelnök igen bölcsen s megfelelőleg cselekedett, midőn az első alkalmat megragadta a rosszakaratu híreszteléseknek való értékükre leszállítása végett. A kiegyezés értelmében sem az osztrák, sem a magyar kormány nincs abban a helyzetben, hogy a kvóta felett tárgyalhasson, hanem kizárólag a két parlamentre kell bízniok ez ügy elintézését és a megállapodást. A kvótáról eddig egyáltalán szó sem volt és csak a két országos kvóta-bizottság kiküldése helyzetetett kilátásba februárra.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 18. Polgári bál.
Január 19. Magyar olvasókör közgyűlése.
Február 1. Tűzoltó bál.
Február 8. Athletikai clubb bálja.
Február 9. Vöröskeresztes közgyűlés.
Február 10. Közigazgatási bizottság ülése.
Február 18. A casinoi dalárda virg estélye.
Április 6. Tánctmulatság az árvaház javára.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.
A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuber házában van.

— Görög-keleti polgártársainknak évfordulójuk alkalmából boldog újévet kívánunk.

— Rónay Jenő főispán ma reggel Nagybecskerekre érkezett és még ma este hivatalos ügyekben Pancsovára utazik.

— Főispáni installáció. Pálffy Elemérnek, Versecz ujonnan kinevezett főispánjának folyó hó 17-én lesz a beiktatása, melyen Torontálvármegye küldöttségileg vesz részt.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Oravecz Julia és Tóth Gizella okleveles tanítónőket a torontál-vásárhelyi községi elemi iskolához rendes tanítónőkké nevezte ki.

— Esküvő. Holczinger Lajos nákfalvi községi jegyző a napokban vezette oltárhoz Fuchs Annát, Fuchs Rokus odaváló földbirtokos leányát. A polgári esketést Grób Béla, a nagykikindai járás főszolgabírája végezte.

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

Casanova kisasszony levele.

— Regényes történet. —

Írta: Gárdonyi Géza.

— A „Torontál” eredeti társzaja. —

A tenger csendes és sima. Csak olykor rezgeti meg itt ott a lombán aláhanyatló szellő. Kelet felé összeolvad az égi kékkel, nyugot felé meg Ceylon pálmái sötétlenek.

Az utasok nagyjából a szobákban van, ruhát változtatnak a könnyebb levegőre.

A fedélzeten csak egy fiatal hölgy maradt és egy kenderhajú angol.

A hölgy a tenger végtelenjébe merül tekintetével, az angol a hölgy mellett sétálgat fel s alá, szüntelen vizsgálva, méregetve amazt.

A hölgy kezében egy vörös táblájú könyv van, a mint hátrahajlik, a könyv lapjai kinyílnak, az angol belekacsintgat és a következők írott szavakat olvassa benne: „1892. aug. 17. Ejjel az Atmeiden téren sétálgattam anyámmal, részeg jancsárok vettek körül. Egy angol mentett meg. Arczát a sötétben nem láhattam. Megigérté, hogy másnap meglátogat, de nem jött el.”

Az angol mosolygott, midőn ezt titkon olvasá, azután egyet fordult s visszatérve így szólt a nőhöz:

— Kisasszony engedje meg, hogy bemutassam magamat: én lord Black vagyok.

A hölgy vissza fordult, néla szemével egy pillantást vetett az angolra, fejével bókot intett s felelt:

— Az én nevem Csinoseff Agota.

— A pétervári művész?

— Igen.

Lord Black láthatóan el volt kábulva; ha eddig tetszett neki a hölgy, most már szerelmes volt belé. De hogy is ne! Hajóféldélt a pétervári művész: soha alaposabb kilátások kedves kalandra.

A nő orosz szépség, havas fehér arcz szőke fürtökkel és ragyogó fekete szemekkel. Nem mindennap lehet ilyen északi rózsza bajaitól megérezgülni. Az angol kis széket vont előre és leült a hölgygyel szemben.

— Ha nagysádnak nincsen ellenére, hogy az utazás unalmait egy kis csevegéssel rövidítsük, a mi engem illet, nekem gyönyör lenne.

— Ön igen udvarias, hiszen még nem is ismerjük egymást.

— En ismerem nagysádat.

— Honnan?

— Kegyedet már három év előtt láttam! — álmomban.

— Ön nagyon naivnak tart engem!

— Lehet, hogy állításom merész, de talán a kegyed részéről is valami csodás emlékekkel találkozok. Eppen ma, aug. 17., mult három éve, hogy utazásomat a föld körül elkezdtem. Ezen utamban igen különös volt az első álmom. Azt álmodtam ugyanis, mintha Konstantinápoly egyik szép terén a keleti ég csodás csillagpompájában gyönyörködtem volna. Közélemben részeg török katonák zajongását hallom s női sikoltásokat. Odasietek, két európai hölgyet találok ott a legkényesebb helyzetben, katonák által körülveve. Néhány sikerült box és az angol korzula való hivatkozás más irányba terelte a katonákat.

A százszáz örömtől ragyogó szemekkel tekintett az angolra.

— Hogyan tehát ön volt?

— En. Igen én, álmodtam. Mert csak álom volt Madame, a bájos istennőt azóta hiába keresem.

Ezt oly szerelmes tekintettel, oly hévvel mondá az angol, hogy a szép hölgy túlaradó érzelmének hatása alatt a lord keblére borult.

— De hát miért nem látogattott ön meg másnap? — kérde aztán, mikor piruló arczát felemelé?

— Korán reggel párhajom volt. Megsebesültem s mire elhagyhattam az ágyat, kegyed már nem volt Bizáncban.

A szép hölgy egy könyvet itatott fel zseb-kendőjével s újra kezét nyújtá a lordnak, a ki égő ajkaihoz s keblére szorítá azt.

Negyednapra Penangban kikötött a hajó. Az angol karöltve ment Csinoseff urhölgygyel és ennek anyjával az Anglikán templom felé, a papi hivatalba.

A tisztelendő nem volt otthon, de amint szolgálja mondá: nemsokára megérkezik.

Black titkolózó mosolylyal kért a hölgyektől bocsánatot, hogy egy pillanatra távozhassék. Karikagyűrűket akart venni s nyakékszeret a menyasszonyának. A mint kilép a kapun a postafutóval találkozok, a ki egy levelet ad át neki.

— Az a hölgy a ki önnel van, elfeledte ráírni a helyet, a hova a levelet vigyem.

Angolunk megnézi a levelet, csakugyan hiányzik róla a hely, csupán a név van rajta: Ivanoff Leonora urhölgynek.

Valami titkos készítés folytán forgatja össze-vissza s ez a kérdés áll sötét árnyként eléje; miért nem téged bízott meg a menyasszonyod e levél feladásával s miért nem szólt róla, holott e tájról levelet küldeni nagy bajjal jár.

— **Bál a zsinagóga belső berendezése javára.** A farsang első bálja tegnapi délután zajlott le a kaszinó villanyvilágította termeiben. A zsinagóga belső berendezése javára adott bál nemcsak sorrendben első bálja az idei farsangnak, hanem azt hiszik fényesség és jókedv tekintetében is az előzők között lesz említve a bál krónikában. Miután anyagi sikeréről csak pár nap múlva számolhatunk be, itt tisztán az erkölcsi sikerét említhetjük föl. A bálon városunk előkelő ségei között ott láttuk dr. Dellimanics Lajos alispánt, Jachoda cs. és kir. őrnagyot, Duka László kir. táblai bírót, Poroszkay Béla főügyészt, dr. Gyertyánffy Jenő városi főszolgabírót, Witt László törv. bírót, dr. Stassik Ferenc ügyvédet, Lauka Gusztáv t. b. főjegyzőt, dr. Perisics Zoltán városi főjegyzőt, Weisz Izidor és Deutsch Zsigmond nagykereskedőket, Reitter Oszkár rendőrkapitányt stb. Hogy mily igazi jókedvű, fényes mulatság volt, mi sem bizonyíthatja jobban, mint az, hogy reggel fél hat órakor hagyta el az utolsó tánczó pár a kaszinó termeit; hogy igazán szép is volt a bál, a névsor igazolja. Természetes, hogy az est sikeréből Milán özgénybendája is követeli a maga részét, mit meg is érdemel, mert jó zene mindig fölvilanyozza a társaságot. Jelen voltak:

Asszonyok: Dr. Dellimanics Lajosné, Billitz Jánosné, Deutsch Jakabné, Deutsch Józsefné, Deutsch Zsigmondné, Eckstein Vilmosné, özv. Fischer Károlyné, Freund Lajosné, Grossmann Zsigmondné, Grünbaum Arnoldné, dr. Guttmann Jakabné, Heinrich Miksáné, dr. Kardos Samuné, Kovács Gedeoné, Löwinger Deszóné, Löwy Ignácóné, özv. Neu Lászlóné, dr. Pytelie Szaniszlóné, dr. Polgár Sándorné, Roth Miksáné, Dr. Stassik Ferencné, Strasser Miksáné, dr. Szántó Adolfné (Szerb Ittebé ő), Temmer Mórné, Weisz Izidorné, özv. Zorkievicsné.

Leányok: Baron Clementine (Páparól), Billitz Malvin, Eckstein Dóra, Fischer Erika, Grossmann Natália, Guttmann Sarolta, Hirsch Janka, Klein Tusi (Temesvárról), Kokits Elza, Löwy Irma, Novák Ilonka, Schnitzler Giza, Sladovich Angela, Temmer Berta.

— **Öngyilkos primadonna.** Futó tüzként terjedt el a mai nap folyamán az egész városban a hír, hogy Deákné Vlád Gizella, a délvidéki színtársulat szépehetségű primadonnája öngyilkos lett. Az esetről megemlékeztek az összes fővárosi lapok tegnapi és mai számaikban, sőt a lugosi helyi lap, a „Krassó-Szörényi Lapok” is bizonyítja, hogy a hír való. A szép asszony szombaton követte el tettét, még pedig családi viszálykodások miatt. — Lapunk zártakor veszünk a távirati értesítést, hogy Deákné sebe nem olyan veszélyes, mint a milyenek kezdetben látszott, és hogy 8–10 nap múlva valószínűleg felgyógyul betegségéből.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban al egujabban a következő bejelentések történtek:

Született: Nov. 4. Moják Józsefné (r. k.) György fia. — Jan. 5. Fraesler Adolf (r. k.) gépfűtő Károly fia. — Jan. 6. Schmidt József (r. k.) gépfelszerelő Mathild leánya. — Jan. 6. Petrovics János (g. k.) napszámos Julia leánya. — Jan. 8. Röhrich Peter (r. k.) földműves Fülöp fia. —

Félrehozódik egy legyezőpálma árnyéka alá és feltöri a pecsétet.

A levélben ez volt:

— Kedves Nórám!

Kaczagva írom neked e sorokat, képzeld csak, megint egy hóbotos angolt fogtam. A Budeker jó kelepce: három hónap óta ez a kilencedik, a ki beleakadt. Ha láttad volna, mily komolyan állította, hogy miként szabadított meg onnét, a hol nem is jártam. S ha láttad volna, milyen jól adtam én a meglepettet és a halálól elérékenyültem. Nevedtedben elájultál volna.

A férfiak rettentő ostobák kedvesem, különösen lord Black, valóságos bivaly. Szemei olyanok mint egy birkaé, füleire ráakaszthatná a kalapját, hosszú lábairól a madarak azon osztálya jut eszembe, a melyet „gázlók” névvel jelez a tudomány.

Bosszant, hogy valami csinosabb fiút nem találok, de kibekit, hogy zsebbei duzzadtak. — Az idén ez az angol tulok a kilencedik férjem.

No de Cassanova kalandjai ezzel is szaporodnak s mihelyt dollárjait a kezembe adja megörzés végett, őt magát azonnal itt fogom fejteni Szumatra mongosztin kofai között. Nem írhatok többet. Készülök az esküvőre.

Hahaha!

I.én.

Angolunk olyan szemekkel nézett maga elé, mint egy kitömött krokodilus. Azonban egy ágyulövés hangjára magához tért, hosszú lábcsárával repülni kezdett a Szingapórbába induló hajó felé...

Jan. 9. Andi Mikló (r. k.) utkaparó Katalin leánya. — Jan. 11. Soós Páter (r. k.) napszámos Pál fia. — Jan. 11. Hausladen Mátás (r. k.) városi számvevő fia (még nem kapott utónevét).

Meghalt: Jan. 11. Jung István (r. k.) földműves 60 éves korában mellhártyalobban. — Jan. 11. Moják József (r. k.) vasuti fűtő 2 hónapos György fia görcsökben. — Jan. 11. Machalekné Kollár Katalin 44 éves korában szervi szívhibában. — Jan. 12. Leitermann Katalin (r. k.) dajka 3 hónapos János fia bélhuruban. — Jan. 12. Csuresin Száva (g. k.) napszámos 7 hónapos Dusan fia bélhuruban.

— **Jogász-tánczestély.** Az idei farsang itt egy új czimű mulatságnak lesz a megalapítója, amennyiben a nagybecskereki jogászvilág (ügyvédek, bírák, jogvégzett tisztviselők) szombaton este tartott értekezletükön elhatározták, hogy február 14-én tánczestélyt rendeznek. Az estély mindenestire egyike lesz a farsang leg sikerültebb mulatságainak, a sikert biztosítja a rendezők kipróbált buzgalma, ügyessége. A meghívókat e napokban küldik széjjel.

— **Kitiltott oláh könyv.** A belügyminiszter kitiltotta az országból Urechia „Legende Romane” czimű Bukarestben megjelent könyvet, a minek alapján a keresked. miniszter a könyvtől a postai szállítás kedvezményét megvonta.

— **A főherceg vadmacskája.** Szomorú emlék került a napokban Kisjenőről József főherceg aicsuthi kastélyába. Az a vadmacska volt ez, amelyet a László főherceg az ágyai erdőben megebesített akkor, mikor az aszerencsétlenség érte, hogy átlötte fegyverével a combját. A hatalmasan kifejlődött vadmacskát József főherceg Kisjenőn kitömte. A kitöméssel csak most készültek el s az állatot Aicsuthra szállították.

— **A vita vége.** Nagy Kikindáról írják: Koczkar V. és Perván Alexa szerb legények valami felett összeeszdődtek. Koczkar a szóvitában ugylátszik a rövidebbet huza, mert midőn Perván este felé hazament, egy fordulónál megleste és baltával háromszor-négyszer olyanokat vágott a fejére, hogy menten összerogyott. Az esetet a rendőrségnél feljelentették. Perván az erős ütések következtében oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy életben maradásához vajmi kevés a remény.

— **Fajtalankodó muzikus.** A nagybecskereki ügyészség sürgönyére tegnap Megyesfalván elfogták a nagybecskereki illetégu Gesztrich Antal muzikust s átadták a marosvásárhelyi ügyészségnek, a honnan ma reggel érkezett meg csendőri kísérettel mellett Nagybecskerekre. A kora reggeli órákban nem kis feltűnést keltett az elegáns megjelenésű, utas kinézésű muzikus, a ki vaskarpereccel sétált be az ügyészség börtönébe, hol tárt karokkal várták már, hogy kiszabják majd rá a megérdemelt büntetést, melyre tökéletesen rászolgált az olyan ember a ki a fajtalanságban annyira süllyedt, mint Gesztrich, kinek vátkét szinte képtelenség vagyunk leírni.

— **Négy ember a halál torjában.** Borzalmas esetről adnak hírt Tetről: Négy földesgazda: Gyujja Lovin, Zsiskov Tanasz, Acza Szevák és Tema Karavo okvetlenül akartak jönni a Tiszán Rezsőfalvára, noha két helység közt a közlekedés a roppant jégzajlás miatt már hetek óta szünetel. Valahogyan megindultak a a partról csónakon s evezés közben nagy ügyességgel siklottak tova a jégablák közt. A folyó kö epe felé azonban mind sűrűbben tömörültek a jégablák s minden erejüket össze kellett szedniök, hogy az uszó jégdarabokat a csónaktól távol tartassák. A Tisza közepén végre, hová nagy nehezen megérkeztek, az uszó jégablák ugy körülvették a csónakot, hogy sem előre, sem hátra nem tudtak mozdulni. A csónak fölött jég lapra jég lap torlódt s minden perczen atól lehetett tartani, hogy felborulnak. Gyujja Lovrin fölkel, hogy a jégablákat kézzel odább mozdítsa a csónak szélére, de a jéggel együtt a Tiszába zuhant. Tema Karavo utána nyujtotta a kezét, de a szerencsétlen ember oly erővel kapaszkodott bele, hogy a csónak felredült s a mentő is a hullámok közé esett. A másik két ember nem mert ezek után mozdulni, h nem kétségbeesetten kiáltozt segítségért. Az ott telelő hajósok nagy későre meghalották a kiáltás s hosszas küzdelem után kiszabadították a halál torjából mind a négy embert. Gyujja Lovrin másfél óráig volt a jégablák közt, min-k következtében életveszélyesen megbetegedett. A másik három ember életét alkalmasint megmentik az orvosok.

— **Befalazta a férjét.** Az új év első napjaiban borzasztó büntényt derítettek fel Dolován — Radojev Krisztina már 23 éve hogy vadházasságban élt Glavonics Markoval, aki az utóbbi időben nagyon rosszul bánt az asszonnyal, több ízben fenyegette, hogy elkergeti és tudára adta, hogy már talált magának más ágyast. Deczem

ber 21 én este Marko — az asszony állítása szerint — ismét részegen jött haza és veszekedni kezdett. Dühében fejszét ragadott, de az asszony meglökte ugy, hogy a férfi az ágyra bukott. Az asszony most a fejszét kiragadta a kezéből és a férfi fejére ütött. Mikor látta, hogy Marko meghalt, azon volt, hogy a holtat eltagye láb alól. Kivitte a konyhába, ott a nyitott tűzhely üregébe szoritotta, a nyilást téglával és sárral befalazta. — Január hó 13 napjain haza került az asszonynak egy másik felnőtt leánya is, és miután az asszony a kérdező-ködékre zavart feleleteket adott, mindketten feljelentették, hogy az apjuk eltűnt. A községházán már a körözvényt is kiállították. A csendőrség azonban házkutatást tartott; több körülmény, de különösen az ágy fölött még látható vérnyomok felette gyanusnak tűnven fel, az asszonyt keményen vallatóra fogták, aki aztán keresés közben gyilkos tettét bavalotta, és megmutatta, hová falazta be férjét.

— **Életunt.** Említettük, hogy Jezvin mellett a napokban egy ismeretlen férfi vasuti vágányra vetette magát és a gőzmozdony elgázolta. A meg-ejtett vizsgálat során kiderült, hogy az ismeretlen Bernegger Györgynek hívják; foglalkozására nézve borbély volt, de mesterségét nem folytatta, hanem az ivásnak adta magát és miután felesége elűzte, közös háztartására lépett egy temesvár gyárvárosi mosónéval, a ki maga mellett türte a munkakerülőt és még segélyezte is. Bernegger a könnyű életmód következtében mindinkább elszűlt, míg végre kicsapongásai folytán gyógyíthatlan betegségbe esett, a mely akadályozta ledér életmódjának folytatásában. Hibetölleg ezen szomorú állapotba birta arra, hogy életének erőszakos módon vessen véget.

— **A drótostót tragédiája.** Nagyikindáról írják: Egy városi rendőr tegnapi délután hajnalban az utcai árokban egy megdermedt alakra bukkant, kinek fején súlyos sérülések voltak és az orrából, füleiből kiömlött vér jégcsapokká fagyott. A gyorsan előhívott orvosok élesztgették az embert, a ki nagysokára egy kis életjelt is adott magáról, — de eszméletét teljesen nem nyerte vissza. A szerencsétlen eleinte fel sem lehetett ismerni, — csak akkor ismertek reá, midőn a sok vértől, mely egész fején vastag kéreggé fagyott, megtisztították. Ekkor tűnt csak ki, hogy az eltorzított ember Loncsák József üveges tót, a ki a súlyos sérülések következtében meg is halt. Az esetben büntény látszik fenforogni, a miért is az ügyészség a nyomozást megindította. Loncsák hulláját az orvosok felboncolják.

— **A romantika vége.** Nagyon szomorú ságos történet ez, megérdemli, hogy megírassák a szerelmes szívek. Balogh Ferenc gyoroki (Arad m.) gazdálkodónak szép, fiatal leánya eltűnt néhány nap előtt hazuról. Másnap lett volna a gyürü váltása egy derek erdőszélen. Balogh Etelka azonban sehogysem bírta kitörülni a szívéből egy más valakinek emléket, s a halál sötét hangulatával lelkében, neki vágott a nagy világnak, a nagy, nagy hősivatagnak. Nem jutott el messzire, tegnap megtalálták a mezőségen, halva. A szegény, szép, szerelmes leány megfagyott.

Irodalom és művészet.

* **Uj Idők.** Valóságos meglepetés a magyar olvasó közönségnek az Uj Idők 3. száma. Nemcsak a gazdag szépirodalmi tartalom avatja föl azzá, hanem a szebbnél szebb rajzok is, melyek ugy szövegillusztrációk, mint önálló képek. Az utóbbiak közül kiemeljük Neogrady Antal „Sagitség nélkül” és Linek Lajos „A jégen” czimű rajzát, melyek egyenesen az Uj Idők számára készültek és igazi saison-rajzok. Figyelmet érdemel továbbá Szanyovszky Ferenc szoborművének „A kiegyezés allegóriájának” sikerült reprodukciója, nemkülönbena sok aktuális rajz Elbeszéléseket, költeményeket és önálló cikkek-eket irtak ebbe a számban: Szabóné Nögáll Janka, Palágyi Lajos, Keve, Szántó Kálmán, Ambrozovics Dező, Tábori Róbert és mások. Onet György kitünő regényének folytatását is találjuk a mellékleten. Miedzebből kitünik, hogy Herczeg Ferenc lapja nagyon is megérdemli az olvasóközönség pártolását. Mutatványszámokat a kiadóhivatal (Andrássy ut 10. szám.) kívánatra bárkinek ingyen küld.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése 1896. január 13-án.)

Budapest, január 13 (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Bánffy báró miniszterelnök bejelentette, hogy Szent-István koronáját június hó 4-én viszik a Mátyás-templomba, hol három napig lesz közszemlére kitéve. Június 8-án átviszik az új országházába, a hol együttes díszülést tart a két Ház. Tizenegyedikén kerül vissza ismét a szent korona helyére. Az aktusok nagy fényességgel, pompával fognak végbemenni.

Kövekezett a budgetvita.

Ő felsége személye körüli tárczánál Pázmándy, Beöthy, Horánszky, Saághy, Eötvös és Ugron hevesen támadták Josika báró minisztert, mert a bankgasse-i palotán kétféjű sas is van.

Josika báró feleletében kijelentette, hogy bizik a magyar nemzet toleranciájában, a mely tudja, hogy azon czimer a királyi házé.

Az ellenzék természetesen nem mulasztotta el ezen kínálkozó alkalmat olcsó hazafiaskodásra és sürü közbeszólásokkal zavarta a miniszter beszédét.

Ezután Bánffy báró miniszterelnök szólalt még fel, a ki csatlakozott Josika felszólalásához.

A belügyi tárca költségvetése.

Budapest, jan. 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) A belügyi tárca költségvetésének tárgyalása a képviselőházban előreláthatólag több napot fog igénybe venni. A függetlenségi és 48-as pártnak Kossuth Ferencz elnöklété alatt álló csoportja a január 10-iki gyűlés határozatához képest tegnap d. u. 6 órakor e tárgyban értekezletet tartott, melyen folytatólagosan a költségvetést tárgyalta és kijelölte a felszólalókat. A nemzeti párt is tartott tegnap bizalmas értekezletet és a belügyi tárca kérdésével foglalkozott. A függetlenségi és 48-as párt Ugron-csoportja szintén értekezleten tárgyalta a költségvetést.

Apponyi javaslatai.

Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Apponyi Albert gróf holnap betérjeszti a képviselőháznak határozati javaslat alakjában a béke feltételeit melyek legnagyobb részét a választások tisztaságára irányulnak.

Zichy Jenő utja.

Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zichy Jenő gróf, — ma érkezett távirat szerint — bár az utakat rendkívüli nagy hó borítja, szerencsésen átjutott a Kaukázuson és tegnap délután Tifliszbe érkezett. Zichy gróf és az expedíció többi tagjai is jól érzik magukat.

A czár koronázása.

Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Moszkvából telegrafálják: Február közepén megkezdik az igazságügyi palotában ama termek berendezését, melyekbe a koronázási ünnepekre idevárt magas vendégeket elszállásolják. A koronázó ünnep pompa tekintetében messze felül fogja haladni az eddigi hasonló ünnepegeket.

Egy keleti püspök Panamája.

Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athénből jelentik: A görög lapok a leghevesebben megtámadják a damaszki patriárkát, Mugs. Spiridiont, kit azzal vádolnak, hogy az orosz-palesztinai társaságtól segítő összeget fogadott, melynek fejében eladta nekik egymásután a damaszki leánygymnáziumot, két vidéki elemi iskolát, különféle templomokat és legutóbb két régi kolostort, melyek még a bizancci korszakból maradt fenn. A lapok követelik a püspök eltávolítását, mert az orosz propaganda szolgálatában áll.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és feles szállítmányok az üzletszabályzat 70. § értelmében nyilvános árverés útján délelőtti 9 órakor az alább felsorolt állomások teleráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, mindez a t. cz. közönség meghívatik:

Szabadka	állomáson	1896. január	15-én
Szeged	„	„	16-án
Pozsony	„	„	17-én
Fiume	„	„	20-án
Csaba	„	„	21-én
Bpest ny. p. u.	„	„	22-én
Papa	„	„	23-án
*Kolozsvár	„	„	24-én
Bpest dunapart	„	„	27-én
Miskolcz gömörp. u.	„	„	28-án
Debreczen	„	„	29-án

*Kolozsvárott az árverezés az első magyar enydelvezett árverési csarnokban város belközep utca 19. sz. a. tartatik.

Budapest, 1895. december 31-én.

Az igazgatóság.

Magy. királyi államvasutak.

Hirdetmény.

(Osztrák-magy. francia vasuti kötelék.)

Kivételes díjszabás életbeléptetése lovakra.

fennti kötelékben 1896. évi január hó 1-től lovaknak telerárukénti szállítására új kivételes díjszabás lép életbe, mely Budapest, Győr, Szabadka és Szekesfehervár állomásokról Paris és Pantin állomásokra rendelt lóköldeményekre következő díjtételeket tartalmaz.

Ezen kivételes díjszabás a részes vasutigazgatóságánál szerezhető meg.

Budapest 1895. december 14-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

(Utányomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Közvetlen forgalom Ausztria Magyarország, Szerbia, Bulgária és Törökország között.

(Díjszabási pótlék életbeléptetése.)

Az Ausztria Magyarország, Szerbia, Bulgária és Törökország közötti közvetlen forgalomban 1896. évi január hó 1-én a IV. füzet V. pótléka lép életbe.

Tartalma: A reexpeditionális kedvezménynek a sziszei szövetkezetek tárházakra való kiterjesztése, a ára érvényes 19. sz. kivételes díjszabásnak kibővítése, új állomások felvétele és chromérczeknek továbbítására valamint butorszállító kocsiaknak rakott és üres állapotban való szállítására érvényes 27. ill. 31. számú új kivételes díjszabások életbe léptetése.

A pótlék példányonként 10 kr-ért a részes pályáknál kapható.

Budapest, 1895. december 16-án.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága, egyszersmind a részes pályák nevében is.

Utányomás nem díjazatik

Nyilttér.)*

Grünbaum Vilmos

NŐI RUHA TERME.

NAGY-BECSKEREKEN

ajánlja a téli időnyre beérkezett

kelmék, selymek és diszítések

dus választékát mindennemű toillettek elkészítésére.

SÉTA-TOILETTEK
ALKALMI TOILETTEK
COSTUMEK
MENYASSZONYI KE-
LENGYÉK
BELÉPŐK

SZÖVET-BLUZOK
SELYEM-BLUZOK
MATINÉEK
JUPONOK
KÖTÉNYEK.

Szövet, peluche- és szörme-gallérok, jaquettek kerekköpenyek, capeok, muffok, sapkák stb,

Farsangi ujdonságok.

Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

672-x.52)

*Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. Brájler Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Rezső.

Hirdetések.

1498. szám b v. 1895.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a nagykirindai kir. törvényszéknek 1895 évi 11450 számú végzése folytán Naszody József nagykirindu ügyvéd által képviselt marienfeldi takarékpénztár felperes részére Muzslyai Lipót és Pirokska felterleg n. becskereklakosok alperes ellen 1974 frt követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperes től lefoglalt és 564 frira becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbiróság 20748. 895 sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltok követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Nagybecskereken végrehajtást szenvedőknél leendő megtartása határidőül 1896. évi január hó 14. napjának délelőtti 10 órája kitűztik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok és könyvek a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szűkség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél irában beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölőslégére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt N. Becskerek 1895. évi december hó 31. napján.

Si nonich Zsigmond,
kir. bir. végrehajtó.

Pályázat.

Román-Kécsa községében elhalálozás folytán üresedésbe jött a 400 frt évi fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok azzal, miszerint pályázni kívánók nyelvismereteiket kitűntető szabályszerűen felszerelt kérvényüket alulirothoz folyó hó 26-ig annál inkább nyujtsák be, mert a később beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Csene, 1895. évi január hó 10-én.

Dömötör
szolgabíró.

297. sz. 1896.

Mokrin község előljároságától.

Pályázat

Ideiglenes dijnoki állásra. 1 frt 20 kr napidij mellett. Feltételek: jó irás és a jegyzői teendőkbéli jártasság, a szerb nyelvnek szó és írásbani bírása.

Az állás azonnal elfoglalható.

Ezen állásra vonatkozó képviselőtestületi határozatnak megyehatósági jóváhagyása után az állás állandó lesz.

Mokrinon, 1896. január 11-én.

43-3.1

Előljároság.

4—5 hektoliter sörből főzött pálinka

5 hektoliter pálinka-seprő

egyéb essenciák jutányos áron kaphatók. Közelebbi értesítéssel szolgál

Dr. Pollák Győző

m. vb. Schön B. J. és társa cég
tömeggyártó.

50-13

17128. szám ki. 895.

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLVI. t.-cz. 13. §-a értelmében felhivatnak N.-Beckerek város mindazon ház- és földtulajdonosai, kik bekebelezés által terhelő kölcsönök után 1895. évben kamatot fizettek s így az 1896. évben birtokuk után kivetendő ált. jövedelmi pótdoból való levonásra törvényes igényt tarthatnak, — hogy az arról szóló vallomást a városi adóhivatalnál (számvévő osztály) 1896. évi január hó 31-ik napjáig annyival is inkább benyújtani el ne mulasztják, mert később érkező vallomások figyelembe nem vételhetnek.

N.-Beckerek, 1896. évi január hó 1-én.

Krsztics János,
polgármester.

33-31

4663. szám tkv. 1895.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabályszerűen kiállított és törvényes határidőn belül benyújtott utóajánlat elfogadtatik, s ennek folytán a perlaszi kir. járásbírótság mint tkvi hatóság részéről ezennel közzhírré tétetik, hogy **Adler Vilmos** és fia verseczi bej. cég javára **Stefanovits Vazul** orlováti lakos ellen a 3923/95. tkv. sz. végzés folytán Orlováton 1895. évi szeptember 2-ik napján megtartott végrehajtási árverés az orlováti 674. sz. tkvben foglalt 83. ö. i. számú háznak és 238 □-öl ház helynek 1/3 részére vonatkozólag, a többi ingatlanok tekintetében az árverésnek érvényben és hatályban fenntartása mellett, hatálytalannak nyilvánított; s nevezett végrehajthatónak 88 frt tőke, ennek 1892. évi december 14 től járó 6% kamatai 30 frt 43 kr eddigi s meg későbbi költségekből álló követelése kielégítése céljából s az 1896. évi február hó 7-ik napjának d. e. 9 órajakor Orlovát községhezánál az utóajánlat folytán megtartandó újabb árverésen az ezen kir. bírótság mint tkvi hatóság területén fekvő s az orlováti 674. sz. tkvben foglalt 83. ö. i. sz. ház és hozzátartozó 238 □-öl hazhelyből végrehajthatat szennvedett Stefanovits Vazult illető 1/3 rész 300 frt ezennel meghatározott kikiáltási ár mellett el fog árvereztetni.

Tekintve azonban, hogy az elárverezendő ingatlanra C. 3. özv. Stefanovits Zsófia javára élethossziglani haszonélvezeti jog van bekebelezve, az árverés által a szolgalmi jog nem érintetik.

Ha azonban a szolgalmi jogot megelőző jelzálogos követelések teljes kielégítésére elegendőnek mutakozó s ezennel 180 frtban megállapított összeget a vételár el nem érné, az esetben az 1881. évi LX. t.-cz. 163. §. értelmében az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a szolgalmi jog fenntartása nélkül a kitűzött határnapon újabb el fog árvereztetni.

Végül pedig megjegyeztetik, hogy az ingatlan az utóajánlattevő által megajánlott 110 frt vételáron alul eladatni nem fog.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10% készpénzben, vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban bánatpénzül letenni.

A kir. bírótság tkvi oszt. Perlasszon, 1895. évi december hó 12-én.

Bányász
kir. aljbíró.

35-11

17124. sz. ki. 1895.

Hirdetmény.

Nagy-Beckerek város mindazon lakosai, kik az 1875. évi 22. törvényzikk alapján tőkekamat és járadékadó alá tartozó kamatozó tőkével vagy életjáradékkal bírnak és azt haszonélvezik, ezennel felhivatnak, miszerint a vonatkozó vallomásokat folyó évi január hó 15. napjáig a városi adóhivatalnál (számvévői osztály), annál is inkább nyujtsák be, mert ellenkező esetben adójuk hivatalból fog megállapítani.

N.-Beckereken, 1896. január hó 1-én.

Krsztics János,
polgármester

31-23

834. sz. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatóságánál üresedésben levő és kinevezés útján betöltendő négy, egyenként 400 frt évi fizetéssel, 60 frt lakpénzzel és 140 frt segélydíjjal javadalmazott közigazgatási gyakornoki állásra pályázatot nyitok.

Mindazok, kik az állások egyikét elnyerni óhajtják, az 1883. évi I. t. cz. 3. §-ában előírt képzettségüket és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket zombori Rónay Jenő kir. tanácsos főispán ur ő méltóságához czimezve, hozzám folyó évi február hó 20-ig, és pedig a közszolgálatban levők hivatali főnökük útján, mint záros határidőig nyujtsák be.

N.-Beckerek, 1896. január hó 4-én.

Dr. Dellimanics,
alispán.

36-22

(Utánnymás nem díjaztatik)

17125. sz. ki. 1895.

Hirdetmény.

Nagy-Beckerek város területén lakó mindazon adókötelesek, kik állandó évi fizetést vagy nyugdíjt vagy pedig 40 frtot meghaladó állandó havi fizetést huznak, ezennel felhivatnak, miszerint IV. oszt. keresetadójuk megállapításához szükséges adóvallomásaikat folyó évi január hó 20-ik napjáig a városi adóhivatalnál (számvévői osztály) annál is inkább nyujtsák be, mert különben adójuk hivatalból fog megállapítani.

N.-Beckereken, 1896. évi január 1-én

Krsztics János,
polgármester.

34-3.2

17123. sz. ki. 895.

Hirdetmény.

N.-Beckerek város területén lakó mindazon adókötelesek, kik oly haszonhajtó üzletet folytatnak vagy ipart üznek, mely az 1875. évi 29-ik t.-cz. értelmében III. osztályu keresetadó alá tartozik, ezennel felhivatnak, hogy az 1896—1898. évi adójuk kivetéséhez szükséges vallomásaikat folyó évi január hó 20-ik napjáig a városi adóhivatalnál annál is inkább nyujtsák be, mert ellenkező esetben adójuk hivatalból fog megállapítani.

N.-Beckereken, 1896. évi január hó 1.

Krsztics Janos,
polgármester.

32-32

Versenyárgyalási hirdetmény.

Torontálvármegye közigazgatási bizottságának 1895. évi december hó 9 ről 3165/kbgy—7708 ex. 895. szám alatt hozott határozata folytán a nagybeckerek—temesvári, szárcsa—vattinai, módor—dettai és tomasovác—alibunári törvényhatósági közutaknak Torontálvármegye területére eső részeinek kiépítéséhez és fenntartásához szükséges fedanyagnak az 1896., 1897. és 1898. években leendő szállításának biztosítása céljából az 1896. évi január hó 18-án d. e. 10 órájára zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik.

Felhivatnak a vállalkozni óhajtók, hogy az alulírt hivatalnál megszerezhető minta szerint kiállított zárt ajánlataikat az 1896. évi január hó 18-án délelőtt 10 óráig a nagybeckereki m. kir. államépítészeti hivatalnál annyival inkább benyujtsák, mert később beérkező, vagy az előírt mintának meg nem felelő ajánlatok semmi esetre sem fognak figyelembe vétetni.

Az igényelt fedanyag minőségeket és az átlagos mennyiséget feltüntető fedanyag felosztási kimutatások a fent nevezett hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Vállalkozónak szabadságában áll az előírt anyag helyett más, hason minőségűre is ajánlatot tenni, de ez esetben pecsétjével ellátott 2 darab anyagminta is csatolandó ajánlatához.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5%-a csatolandó, mely a szerződés megkötésekor 10% ra kiegészítendő. Óvadékul készpénz vagy óvadékképes értékpapir csatolható.

Ajánlat tehető úgy az egyes utvonalakra, mint a szóban forgó valamennyi utra nézve.

Vállalati és szállítási részletes feltételek az alulírt hivatalnál megszerezhetők.

Nagybeckereken, 1896. január hó 5-én

25-81 Magyar kir. államépítészeti hivatal.

Férfiaknak!

férfigyengeségnél (impotentia) a cs. és kir. szab. galvanovillanyos készülékem önhasználatra a legjobb szolgálatot tesz.

— Volta tanár rendszere. —

Orvosilag ajánlva. Leírásokat küld borítékban 10 kr levéljegy ellen

Augenfeld J. elektrotechnikus
Wien, IX., Türkenstrasse 4.

Köhögés,

elnyálkásodás és rekedtség ellen igen jó háziszter
a RÉTHY-féle

PEMETEFŰ-CZUKORKA,

mely a köhögést csillapítja és a nyálkát feloldja. Kellemes ize folytán a gyermekek is szívesen veszik.

Egy doboz ára 30 kr.

Kapható: Nagybeckereken: Moczkovcsák Dezső, Benkovits Mihály, Erős és Halász gyógyszerész urnaknál.

Nagykikindán: Bogatinsevits Szilárd gyógyszerész urnál.

(956-5.4)